

Datum: 7 juni 2012 Ons kenmerk: 555268
Aan: Bestuurlijk Overleg MRB
Van: Marjan van Meelis
Betreft : Verwerking aanbevelingen PvdD in de nota Muskusrattenbeheer 2012 - 2015
CC:

Memo ter informatie aan het bestuurlijk overleg MRB over verwerking van Commentaar en aanbevelingen op de Nota 'Muskusrattenbeheer: beleidsnota 2012-2015' d.d. 12 april 2012 van PvdD in de beleidsnota:

Aanbeveling 1.

Focus op preventie en doe dat centraal, en niet ieder voor zich, breidt de Nota uit met hoe preventie een rol gaat spelen. Dit is niet alleen een wens van ons, maar ook de wens van de Tweede Kamer.

In hoofdstuk 2 is een aanpassing gemaakt, we gaan uitgebreid in op de veranderde wetgeving, de moties en de context waarin toezeggingen zijn gedaan. Muskusrattenbeheer stelt zich actief op bij advisering. (Zie ook pagina 7, 8, 11, 16 en 18).

Aanbeveling 2.

Beheren door wegvangen lijkt niet te werken, uitroeien in een land met zoveel open verbindingen kan niet en kijk dus eerder wat een natuurlijk evenwicht is in een gegeven gebied. Doe hier eindelijk eens goed onderzoek naar. Geef aan in de nota dat onderzoek naar populatiedynamica een integraal onderdeel is van het beleid en het maken van beleid en geef aan hoe, wat en waar, wanneer onderzocht wordt en door wie.

Ondanks de open verbindingen in ons land is de populatie muskusratten in veel regio's onder controle, daardoor hoeven er veel minder dieren te worden gevangen dan enkele jaren geleden. Dat neemt niet weg dat muskusrattenbeheer zich blijft ontwikkelen. In opvolging van de reeds verrichte onderzoeken is in opdracht van de Unie van Waterschappen in samenspraak met de Dierenbescherming, STOWA, LTO en de gezamenlijke dierenorganisaties het Programma van Eisen voor de landelijke Veldproef geformuleerd. Deze Veldproef start van in de periode van deze beleidsnotitie (zie pagina 12, 16, 18 en 26).

Aanbeveling 3.

Focus op veiligheid door aan te geven waar precies in de gebieden de veiligheid in gevaar is, zal komen, of is geweest als gevolg van graverijen.

Elk gebied dat lager ligt dan het omliggende water (rivieren, ringvaarten, weteringen) lopen potentieel gevaar voor de veiligheid. Foto's en meldingen aan de waterschappen worden verzameld. Structurele registratie van schade wordt meegenomen in de aanpassing van het vangstregistratiesysteem en onderzocht in de Veldproef (zie pagina 13, 16, 18 en 27).

Aanbeveling 4.

Operationaliseer in de Nota veiligheid met andere indicatoren, ook bij het aantal burchten per km of een andere indicator voor de veiligheid.

Structurele registratie van schade wordt meegenomen in de aanpassing van het vangstregistratiesysteem en onderzocht in de Veldproef (zie pagina 7, 8 en 18).

Aanbeveling 5

Schade in de urbane en landelijke gebieden voor zover de veiligheid van waterkeringen in het gevaar is, is geen waterschapstaak. Neem dit op in het beleid en geef deze problematiek wel een plaats.

In het kader van het watersysteembeheer ziet het waterschap toe op de functionaliteit en veiligheid van het hele systeem zoals gedefinieerd onder waterstaatswerken. Zie ook de wetstekst en aanbeveling 1.

Aanbeveling 6.

Geef duidelijk aan hoe dierenleed wordt gemeten, wat de maatstaven zijn, desnoods in de bijlagen. Geef ook aan wat het dierenleed is onder de bijvangsten, hoe gemeten.

Muskusrattenbeheer houdt zich aan de flora en fauna-wet. Verder zijn de normen vastgelegd in Europese wetgeving zie ook het onderzoek naar Humane Trapping Standards, 90-123. (zie pagina 12, 18, 26)

Aanbeveling 7.

Gericht onderzoek naar populatie dynamica is hoog nodig en moet deel uitmaken van het beleid. Dit moet worden opgenomen in de Nota.

Zie antwoord aanbeveling 2

Aanbeveling 8.

Laat de Nota uitleggen wat de relatie is tussen vangsten per uur en veiligheid

Veiligheid en beheer van primaire - en regionale dijken en keringen vallen onder de verantwoordelijkheid van de waterschappen. De inspectie van de waterkeringen en het bewaken van de veiligheid vindt plaats door de desbetreffende waterschappen. Voor de inspectie van keringen hanteren de gebiedsbeheerders de daarvoor afgesproken landelijke en regionale veiligheidsnormen en faalkansen.

De afdeling Muskusrattenbeheer controleert in het kader van haar werk de waterkeringen in haar werkgebied op graverij en schades veroorzaakt door muskus- en beverratten. Muskusrattenbeheer hanteert landelijk vangsten per kilometer als sturingsmiddel. Bij geconstateerde schade wordt locatie en aard van de schade gemeld en doorgegeven aan de keringbeheerders.

Het gezamenlijk duiden van een schade door gebiedsbeheerders met muskusrattenbeheer heeft in de praktijk al zijn meerwaarde bewezen, denk ook aan de recente gebeurtenissen in Groningen en Friesland. De keringbeheerders en gebiedsbeheerders blijven uiteraard zelf verantwoordelijk voor het bewaken en herstellen van de schades. (Zie pagina 9, 13, 22 t/m 24 en 27)

Aanbeveling 9.

Kom ook met andere normen en KPI's op het gebied van veiligheid (zie ook onder onderzoek)

Zie antwoord aanbeveling 4 en 8

Aanbeveling 10.

Maak duidelijk in de Nota hoe het monitoring systeem ook de andere kpi's m.b.t. veiligheid gaat vastleggen, alsmede onder andere de schade.

Zie antwoord aanbevelingen 4 en 8

Aanbeveling 11.

Maak inzichtelijk in de Nota of selectieve beheermethoden gebruikt kunnen worden. Gebruik het onderzoek dat hier bestaat, of doe er onderzoek naar.

Bestrijding van de muskus- en beverrat vindt plaats in het kader van veiligheid en bescherming van de waterstaatswerken. Muskusrattenbeheer heeft als opdracht het beschermen van waterstaatswerken tegen graverij van muskus- en beverratten, waarbij het uitdrukkelijk niet alleen om de forse zee- of rivierdijken gaat. Het gaat om de bescherming van het gehele watersysteem met de totale waterstaatkundige infrastructuur, dus het gaat ook om veendijken rond polders, om keringen bij boezems en om voldoende diepte van sloten en kanalen. Zoals

staatssecretaris Atsma aangaf bij de behandeling van de spoedwet in de Tweede Kamer, kan deze bescherming op dit moment alleen worden geboden door de populatie muskusratten zo laag mogelijk te houden. De Veldproef is het onderzoek dat verkend of aanpassing van de huidige beheermethode mogelijk is en nadrukkelijk de rol van preventieve maatregelen hierbij onderzoekt. (zie pagina 7, 8, 11, 12, 26 en 27)

Aanbeveling 12.

Herzie de nota langs de volgende lijnen:

1.1 *Er komt een einde aan de huidige manier van muskusratten beheersing*

1.2 *De veiligheid van dijken wordt waar nodig verbeterd door ze groter te maken !(overdimensioneren) ervan een laag te voorzien waar gravende dieren die de !functie van de dijk kunnen aantasten niet doorheen kunnen.*

1.3 *Onderzoek wordt ondernomen om te toetsen welk type oevers en maatregelen !aantrekkelijk en onaantrekkelijk voor muskusratten zijn. Met de ruimtelijke !inrichting van de regio wordt hier rekening mee gehouden.*

1.4 *Er worden detectiemethoden ontwikkeld om (muskusratten)graverij in dijken op !te sporen, zodat tijdig maatregelen getroffen kunnen worden (ondoordringbaar !maken van de oever of de dijk, of tijdig herstel).*

1.5 *Er wordt geïnventariseerd waar hollen daadwerkelijk een bedreiging vormen voor !een dijklichaam. Herstel wordt hier uitgevoerd en de dieren worden !gedemotiveerd om hier te graven.*

1.6 *Alleen als blijkt dat ondanks de bovenstaande maatregelen een muskusrat (of een !ander dier) bepalend is voor de veiligheid op een gegeven locatie, wordt het wegvangen en herplaatsen ervan overwogen.*

Zie antwoord aanbeveling 11.

Aanbeveling 13.

Het gebied van AGV lijkt zich goed te lenen voor proeven, neem in de nota op, desnoods in de bijlage, welke gebieden tot proefgebied kunnen worden verklaard.

Muskusrattenbeheer neemt intensief deel aan de Veldproef die over heel Nederland plaats vindt. Zie antwoord aanbeveling 2 en 11.

Aanbeveling 14.

Geef aan in de Nota dat bij lage populatie preventie (waaronder antigraafmiddelen) de instrumenten bij voorkeur zijn.

Zie antwoord aanbeveling 2 en 11

Aanbeveling 15.

Geef aan dat volgens de eigen normen uit de nota alleen nu in De Stichtse Rijnlanden vangkooien worden gebruikt en in 2015 nergens meer, als het beleid ongewijzigd blijft.

In alle vanggebieden worden vangkooien ingezet tijdens de voor- en najaarstrek. Buiten deze periode wordt de vangkooi minimaal gebruikt. (zie pagina 12)

Aanbeveling 16.

Geef aan hoe vangkooien helemaal niet meer worden gebruikt kunnen worden, indien populaties worden beheerd door preventie, en een stabiele populatie dynamiek bereikt is, zonder dat veiligheidsnorm wordt overschreden.

De Veldproef doet onderzoek naar populatiedynamiek en de overschrijding van de veiligheidsnorm tijdens deze gehele beleidsperiode. Maatregelen naar aanleiding van de conclusies van dit onderzoek zullen in een volgende beleidsnotitie aan de orde komen.

Aanbeveling 17.

Geef aan hoe de bevindingen door gaan werken in de praktijk

Zie antwoord aanbeveling 16

Aanbeveling 18.

Pas de Nota zo aan dat interactie met externe organisaties verweven wordt met de dagelijkse werkzaamheden. Vermijd isolement en ivoren toren gedrag.

Hoofdstuk 5 en 6 zijn aangepast Muskusrattenbeheer staat midden in de samenleving en beweegt mee met ontwikkelingen die plaats zullen vinden. (zie pagina 16-18) Zie ook antwoord aanbeveling 2.

Aanbeveling 19.

Geef in de Nota aan welke gegevens worden opgeslagen (desnoods in de bijlage), zodat dit geheel en al duidelijk is. Structurele registratie van schade wordt meegenomen in de aanpassing van het vangstregistratie-systeem en onderzocht in het veldonderzoek. Bijvangsten worden al jaren geregistreerd, in vorige beleidsperiodes zijn vangmiddelen daarop aangepast. (Zie pagina 10, 12, 13, 18 en 22 t/m 24)